ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Τεχνητής Νοημοσύνης

Πτυχιακή Εργασία

Δημιουργία περιεχομένου για Video Games με την χρήση μεθόδων Μηχανικής Μάθησης

Ευφροσύνη Καλτιριμίδου

Επιβλέπων: Νίκος Νικολαίδης Καθηγητής

Θεσσαλονίκη 2020

Περιεχόμενα

1	Pro	cedural Content Generation	5
	1.1	Game Content	6
	1.2	Η χρησιμότητα του PCG	7
	1.3	Παιχνίδια που χρησιμοποιούν PCG	8
	1.4	Προβλήματα του PCG	8
	1.5	Επιθυμητά Χαρακτηριστικά του PCG	9
		1.5.1 Εκδόσεις	9
	1.6	Λειτουργίες Frontent	10
	1.7	Σενάρια χρήσης - Use cases	11
		1.7.1 Είσοδος - Login	11
		1.7.2 Έλεγχος εργασιών - View jobs	16
		1.7.3 Υποβολή νέας εργασίας - Submit job	19
2	Serv	rice layer - Restful API	23
	2.1	Περιγραφή	24
	2.2	Σχεδίαση του ΑΡΙ	24

2.3	Είδη Α	APIs	24
2.4	REST -	- RESTful API	25
	2.4.1	Χαρακτηριστικά του REST	25
	2 4 2	Από URL σε HTTP	26

Κεφάλαιο 1

Procedural Content Generation

Το αντικείμενο του Procedural Content Generation (PCG) όπως ορίζεται στο [1] είναι η Δημιουργία περιεχομένου για ηλεκτρονικά παιχνίδια με την χρήση αλγορίθμων και με την παροχή ελάχιστων ή καθόλου εισόδων από τον χρήστη. Αποτελεί μια μεγάλη κατηγορία έρευνας και ανάπτυξης τόσο στην βιομηχανία των παιχνιδιών όσο και στην επιστήμη της πληροφορικής. Το PCG, όπως και πολλά άλλα αντικείμενα της πληροφορικής, αντιπροσωπεύεται από ιδιαίτερα προβλήματα και περιορισμούς τόσο στην πολυπλοκότητα των αλγορίθμων όσο και στην αυθεντικότητα και προτοτυπία των αποτελεσμάτων. Ως γνωστικό αντικείμενο της επιστήμης της πληροφορικής, μπορεί να ταξινομηθεί κάτω από την κατηγορία της Τεχνητής Νοημοσύνης καθώς βασικός στόχος του PCG είναι η δημιουργία αλγορίθμων που μπορούν να προσομοιώσουν την ανθρώπινη δημιουργικότητα και ευφύια. Επιπλέον τα προβλήματα και οι προσεγγίσεις επίλυσεις παρουσιάζουν πολλά κοινά με άλλα πεδία της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Όπως και με πολλά άλλα αντικείμενα της Τεχνητής Νοημοσύνης, έτσι και το PCG είχε μικρή εξάπλωση και χρήση στην αρχή. Αυτό δεν οφείλεται στις δυνατότητες των αλγορίθμων αλλά στην αδυναμία του hardware των υπολογιστών εκείνων των περιόδων να χρησιμοποιήσουν αλγόριθμους τέτοιας πολυπλοκότητας. Τα τελευταία χρόνια με την ανάπτυξη των δυνατοτήτων των προσωπικών υπολογιστών και των κινητών συσκευών έχει διευρυνθεί η χρήση μεθόδων PCG για την παραγωγή διαφόρων ειδών game content όπως θα αναλυθεί στη συνέχεια. Μαζί με την αύξηση στην χρήση μεθόδων PCG ήρθε και η αύξηση των προβλημάτων που καλείται να επιλύσει.

1.1 Game Content

Για να κατανοήσουμε καλύτερη το πεδίο του PCG πρέπει πρώτα να καταλάβουμε τι θεωρείται περιεχόμενο σε ένα παιχνίδι. Ο τομέας του PCG αναφέρεται και έχει χρησιμοποιηθεί σε ηλεκτρονικά παιχνίδια (Video Games), επιτραπέζια παιχνίδια (Board Games), παιχνίδια με κάρτες (Card Games) κ.ά. Στην συγκεκριμένη εργασία, επικεντρωθήκαμε στα Video Games.

Game Content Όπως αναφέρεται και στο όνομα, περιεχόμενο, είναι κάτι που περιέχεται σε ένα παιχνίδι. Αυτός ο ορισμός όμως είναι πολύ γενικός και ευρύς και δεν περιορίζετε μόνο στο περιεχόμενο που αντιστοιχεί στο PCG. Στην βιβλιογραφία μπορούμε να ξεχωρίσουμε συγκεκριμένα είδη περιεχομένου που φαίνετε να μπορούν να δημιουργηθούν με μεθόδους PCG. Αυτά είναι:

- Γραφικά (Textures)
- Επίπεδα (Levels) και χάρτες (Maps)
- Αντικείμενα (Items)
- Αποστολές (Quests)
- Ιστορίες (Stories)
- Μουσική (Music)

Ο παραπάνω διαχορισμός γίνεται με βάση το είδος του κάθε περιεχομένου, για παράδειγμα η μουσική ως περιεχόμενο ενός παιχνιδιού, διαφέρει από τα αντικείμενα. Αντίστοιχα οι μεθοδολογίες που έχουν αναπτυχθεί για την παραγωγή μουσικής διαφέρουν από τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αντικειμένων. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν κοινοί αργόριθμοι που μπορούν να εφαμροστούν σε παραπάνω από ένα είδος με επιτυχία, αντίθετα υπάρχουν πολλοί αλγόριθμοι που έχουν ως βάση έναν πιο γενικό αλγόριθμο και αποτελούν ειδικές εκδόσεις του για το κάθε είδος περιεχομένου. Ο διαχωρισμός του περιεχομένου βοηθάει στην καλύτερη κατανόηση των ιδιαιτεροτήτων και των περιορισμών που εμφανίζει το κάθε είδος το οποίο οδηγεί στην δημιουργία καλύτερων μεθόδων και αλγορίθμων.

1.2 Η χρησιμότητα του PCG

Η πρώτη ανάγκη που παρουσιάστηκε και οδήγησε στην υιοθέτηση μεθόδων PCG αφορούσε την μείωση του αποθηκευτικού χώρου που καταλάμβανε ένα παιχνίδι. Το PCG δίνει την δυνατότητα τις δημιουργίας content μόλις παρουσιαστεί η ανάγκη να χρησιμοποιηθεί ή να παρουσιαστεί στον παίκτη, το οποίο σημαίνει ότι δεν χρειάζετε να καταλαμβάνει χώρο στην μνήμη εάν υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας του ακριβώς την στιγμή που χρειάζεται. Με την μνήμη να αποτελεί έναν διαμοιραζόμενο πώρο μεταξύ των εφαμρογών ακόμα και σήμερα το PCG αποτελεί μια μέθοδο μείωσης του χώρου που καταλαμβάνει ένα παιχνίδι. Το PCG έχει επίσης χρησιμότητα από τους καλλιτέχνες και σχεδιαστές διαφόρων παιχνιδιών. Η χρήση PCG για την δημιουργία περιεχομένου το οποίο αν και δεν είναι τέλειο ή αρκετά καλό για το παιχνίδι, δίνετε στους σχεδιαστές οι οποίοι το βελτιώνουν, το αλλάζουν και προσθέτουν στοιχεία ώστε προστεθεί με επιτυχία στο παιχνίδι. Με αυτόν τον τρόπο το PCG βοηθάει τους ανθρώπους με τέτοιους ρόλους στην εργασία τους, δίνοντας του έμπνευση και κάνοντας ένα κομμάτι της δουλειάς ώστε αυτοί να μπορούν να δώσουν προσοχή στις λεπτομέρειες που θα κάνουν το περιεχόμενο πραγματατικά εντυπωσιακό. Σε αυτές τις υλοποιήσεις του PCG συνηθίζεται να δίνει ο σχεδιαστής μέσω διαφόρων εισόδων κάποιες παραμέτρους που ορίζουν μια γενική περιγραφή του περιεχομένου που θέλει να δημιουργήσει, για παράδειγμα το μέγεθος του χάρτη ή το είδος των πόρων που θα έχει διαθέσιμα. Στη συνέχεια το PCG δημιουργεί το περιεχόμενα με βάση τις παραμέτρους που πήρε και εμφανίζει το αποτέλεσμα στο σχεδιαστή. Αυτή η διαδικασία μπορεί να επαναληφθεί πολλές φορές μέχρι να δημιουργεί το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Μια επίσης πολύ σημαντική ανάγκη που καλύπτει, εν μέρη, το PCG είναι η δημιουργία ενός παιχνιδιού που δεν τελειώνει ποτέ. Αντίθετα με την συνεχή παραγωγή πρωτότυπου και ποικίλου περιεχομένου, ένα παιχνίδι μπορεί να συνεχίζετε επ άπειρον, προσφέροντας αμέτρητες ώρες gameplay στους παίκτες. Πολλά παιχνίδια έχουν επιχειρήσει να υλοποιήσουν αυτό το feauture, κάποια με μεγάλη επιτυχία και κάποια με το αντίθετο αποτέλεσμα. Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι υλοποιήσεις του PCG είναι η επαναληψιμότητα και η μονοτονία, όπως θα αναλυθεί και παρακάτω. Είναι ένα από τα πιο σημαντικά κριτήρια για την επιτυχία ενός endless παιχνιδιού.

Τέλος, μια ανάγκη που έχει προκύψει τα τελευταία χρόνια στον χώρο των παιχνιδιών και συνδέετε με μια ακόμα περιοχή της Τεχνητής Νοημοσύνης στα παιχνίδια είναι η εξατομίκευση περιεχομένου, ή personalized content. Αναφέρεται στην δημιουργία περιεχομένου που είναι σχεδιασμένο για τις προτιμήσεις και τις ανάγκες του κάθε παίκτη.

1.3 Παιχνίδια που χρησιμοποιούν PCG

Από την πρώτη στιγμή που ξεκίνησε η διάδωση των Video Games φάνηκε η ανάγκη για την αυτόματη και αυτόνομη δημιουργία σωστού περιεχομένου. Κάποια από τα παιχνίδια που εφάρμοσαν με μεγάλη επιτυχία μεθόδους PCG είναι:

- **Rogue (1980)** Ένα από τα πρώτα παιχνίδια που εφάρμοσε PCG για την αυτόματη δημιουργία επιπέδων (**levels**). Το Rogue ενέπνευσε την δημιουργία πολλών παιχνιδιών με αντίστοιχες δυνατότητες και PCG μεθόδους.
- **Spore (2008)** Το Spore είναι ένα life-simulation και strategy παιχνίδι που χρησιμοποιεί PCG για την δημιουργία πλασμάτων και αντικειμένων. Οι αλγόριθμοι του Spore, συνδυάζουν απλά σχήματα και αντικείμενα για να δημιουργήσουν μεγαλύτερα και πιο πολύπλοκα πλάσματα με βάση διάφορους κανόνες και περιορισμούς.
- Νο Man's Sky (2016) Ένα από τα πιο σημαντικά παραδείγματα για τις δυνατότητες του PCG είναι το παιχνίδι no Man's Sky. Το θέμα του παιχνίδιού είναι η εξερεύνηση του διαστήματος και η επιβίωση σε ξένους πλανήτες. Το παιχνίδι δημιουργεί σχεδόν όλόκληρο τον κόσμο με PCG, δηλαδή τους πλανήτες, τα αστέρια, τα φυτά, τα ζώα και τα encounters του παίκτη με τη χρήση ντετερμινιστικών αλγορίθμων PCG. Η αποδοχή του παιχνιδιού από το κοινό ήταν μέτρια. Οι δημιουργοί είχαν υποσχεθεί έναν απέραντο κόσμο γεμάτο περιεχόμενο και οι παίκτες παρατήρησαν ότι το τελικό αποτέλεσμα ήταν μονότονο και επαναλαμβανόμενο, κάτι που τους δημιούργησε άσχημες εντυπώσεις.

1.4 Προβλήματα του PCG

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, το PCG δεν αποτελεία μια τέλεια και ολοκληρωμένη λύση για να τα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει. Αντίθετα οι υλοποιήσεις του PCG πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα καινούργια προβλήματα και περιορισμούς που δημιουργούνται με την χρήση PCG αλγορίθμων.

Επαναληψιμότητα - Μονοτονία Ένα από τα πιο σημαντικά θέματα είναι η ποικιλία και μοναδικότητα του παραγόμενου περιεχομένου. Όπως αναλύθηκε και παραπάνω, σε πολλές περιπτώσεις το παραγόμενο περιεχόμενο είναι πολύ μονότονο, μοτίβα φαίνονται να επαναλαμβάνονται και κατά συνέπεια το αποτέλεσμα δίνει στον χρήστη την αντίθετη εντύπωση από την επιθυμητή.

Οι λόγοι που συμβαίνει αυτό είναι πολλοί και σχετίζονται με το είδος του αλγόριθμου που χρησιμοποιείται κάθε φορά, τις παραμέτρους που δίνονται και τα βασικά assets που χρησιμοποιεί για να δημιουργήσει το περιεχόμενο.

Ταχύτητα - πολυπλοκότητα Πολλοί αλγόριθμοι PCG πρέπει να είναι σε θέση να λειτουργούν σε πολύ λίγο χρόνο και με περιορισμένους πόρους. Σε ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι υπάρχουν πολλά κομμάτια που πρέπει να δουλεύουν ταυτόχρονα, όπως τα γραφικά, το UI, το σύστημα κανόνων για την προσομοίωση της φυσικής στον κόσμο του παιχνιδιού κ.ά. Συνεπώς το σύστημα του ΑΙ που περιέχει και το PCG δεν μπορεί να καταλαμβάνει πολλούς πόρους ή να αργεί να ανταποκριθεί γιατί το παιχνίδι θα φαίνετε να κολλάει ή να μην δουλεύει όπως πρέπει. Αυτό σημαίνει ότι οι αλγόριθμοι που υλοποιούν το PCG πρέπει να έχουν συγκεκριμένη χρονική και χωρική πολύπλοκότητα και να μην ξεπερνάνε.

Playability Μπορεί να έχουμε σχεδιάσει τον τέλειο αλγόριθμο PCG που χρησιμοποιεί ελάχιστους πόρους του συστήματος και δημιουργεί μοναδικά επίπεδα για το 2D platformer παιχνίδι μας αλλά ένα στα τρία επίπεδα να μην έχουν είσοδο. Αυτό σημαίνει ότι ο παίκτης δεν θα μπορέσει να το επισκεφτεί ποτέ, ή θα βρεθεί παγιδευμένος μέσα του χωρίς κάποιο τρόπο να προχωρήσει το παιχνίδι. Αυτό φυσικά είναι κάτι που δεν θέλουμε σε καμία περίπτωση να συμβεί. Για αυτό το λόγο πρέπει να ορίσουμε τι θεωρείται "playable" περιεχόμενο και τι "unplayable".

1.5 Επιθυμητά Χαρακτηριστικά του PCG

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία μπορούμε να αναλύσουμε ένα σύνολο από επιθυμητά χαρακτηριστικά που θέλουμε να έχει κάθε σύστημα PCG ώστε να διασφαλίσουμε την σωστή και αρμονική λειτουργία του μέσα στο παιχνίδι.

1.5.1 Ταχύτητα - Πολυπλοκότητα

Όπως είδαμε και στο 1.4 ένα μεγάλο θέμα για κάθε παιχνίδι είναι η διαχείριση και κατανομή των πόρων στα επιμέρους συστήματα του. Το σύστημα του ΑΙ, που περιέχει και το υποσύστημα του PCG πρέπει να περιορίσει την πολυπλοικότητα των αλγορίθμων του, χρονικά και χωρικά, ώστε να ανταποκρίνονται στους διαθέσιμους πόρους. Αυτός ο περιορισμός είναι ιδιαίτερα σημαντικός για την επιτυχία του παιχνιδιού καθώς η εμπειρία του παίκτη σχετίζετε άμεσα με την πόσο γρήγορα

και σωστά ανταποκρίνεται το παιχνίδι. Εάν το αλγόριθμος που δημιουργεί personalized όπλα για τον παίκτη αργήσει να ολοκληρώσει την λειτουργία του, θα φανεί στον παίκτη ότι το παιχνίδι έχει "κολλήσει" και δεν ανταποκρίνεται με συνέπεια να πάρει μια αρνητική εμπειρία από το gameplay του. Αντίθετα παιχνίδια που καταφέρνουν να ανταποκρίνονται άμεσα σε κάθε εντολή του παίκτη λαμβάνουν πολύ θετικό feedback τόσο από το κοινό όσο και από κριτικούς του χώρου.

1.5.2 Δημιουργηκότητα - πρωτοτυπία

Το ιδανικό σύστημα PCG θα δημιουργεί περιεχόμενο αντίστοιχο με το περιεχόμενο που δημιουργεί ένας designer σε θέμα προτοτυπίας και δημιουργηκότητας. Όπως είδαμε από τα παραδείγματα παραπάνω αυτό δεν ισχύει καθολικά ή στον βαθμό που θέλουμε πάντα. Είναι πολύ δύσκολη η καταγραφή και έκφραση της δημιουργηκότητας με όρους που μπορεί να καταλάβει ένας αλγόριθμος. Αποτελεί ακόμα ένα ανοιχτό πρόβλημα στον χώρο της Τεχνητής Νοημοσύνης και επηρεάζει άμεσα τα αποτελέσματα του PCG. Παρόλαυτα έχουν γίνει πολλές προσπάθειες και βελτιώσεις σε αυτό το χαρακτηριστικό του PCG ιδιαίτερα με την χρήση βαθιών νευρωνικών δικτύων. Επίσης το παραγόμενο περιεχόμενο θέλουμε να δίνει την εντύπωση ότι δεν δημιουργήθηκε από κάποιον αλγόριθμο, αλλά από κάποιον άνθρωπο. Αυτό το χαρακτηριστικό είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθεί. Με την αύξηση της χρήσης του PCG στα παιχνίδια, οι παίκτες "έμαθαν" να ξεχωρίζουν το περιεχόμενο που παράγετε από αλγορίθμους και να προσπαθούν σε πολλές περιπτώσεις να το χρησιμοποιήσουν προς όφελος τους για να "παρακάμψουν" κανόνες του παιχνιδιού. Για παράδειγμα στο παιχνίδι Mount and Blade II Bannerlord (2020) υπάρχει η πιθανότητα το παιχνίδι να δημιουργήσει μάχες κατά την διάρκεια αποστολών για να τις κάνει πιο δύσκολες και ενδιαφέρον. Οι παίκτες γνωρίζοντας ότι το σύστημα του PCG υπολογίζει την πιθανότητα μάχης εκείνη την στιγμή, μπορούν να φορτώσουν το παιχνίδι σε κάποια προηγούμενη στιγμή και όταν φτάσουν στο σημείο της μάχης, το σύστημα να ξανα υπολογίσει την πιθανότητα, αυτή την φορά βγάζοντας αρνητική πιθανότητα μάχης.

1.5.3 Αξιοπιστία

Η αξιοπιστία του παραγόμενου περιεχομένου συνδέετε άμεσα με μια πολύ απλή ερώτηση: Είναι playable? Μπορεί δηλαδή το περιεχόμενο που παράχθηκε να προστεθεί στο παιχνίδι και να το χρησιμοποιήσει ο παίκτης όπως πρέπει ή δημιουργεί προβλήματα, για παράδειγμα ένα laser gun χωρίς σκανδάλη ή χωρίς

την λειτουργικότητα της σκανδάλης είναι άχρηστο. Εκτός από το αν είναι χρήσιμο, το περιεχόμενο θα πρέπει να μην "σπάει" το παιχνίδι. Δηλαδή να μην παγιδεύει το παίκτη σε καταστάσεις από τις οποίες δεν μπορεί να συνεχίσει την πρόοδο του ή να του δίνει πλεονεκτήματα που σπάνε τους κανόνες του παιχνιδιού. Για τον έλεγχο της αξιοπιστίας του παραγόμενου περιεχομένου υπάρχουν οι Evaluators, οι οποίοι είναι αλγόριθμοι του συστήματος PCG και "αποφασίζουν" εάν το περιεχόμενο που παράχθηκε είναι playable ή όχι. Εάν το αξιολογίσουν ως unplayable, ο PCG αλγόριθμος πρέπει να δημιουργήσει ένα καινούργιο μέχρι να περάσει την αξιολόγηση ακιοπιστίας.

1.5.4 Παραμετροποιησιμότητα

Σε όλους τους αλγόριθμους PCG δίνονται κάποιοι παράμετροι ως είσοδος. Από αυτές τις παράμετρους εξαρτώνται συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που θα έχει το παραγόμενο αποτέλεσμα. Αυτό το χαρακτηριστικό είναι πολύ σημαντικό για τα συστήματα PCG που χτίζονται ως βοηθητικά συστήματα για τους designers του παιχνιδιού. Επίσης καθορίζουν πόσο ντετερμινιστικό είναι το σύστημα PCG. Για παράδειγμα το παιχνίδι Οxygen Not Included (2019), ένα παιχνίδι προσομοίωσης και επιβίωσης, δημιουργεί το επίπεδο στο οποίο ο παίκτης θα πρέπει να χτίσει την βάση του, παίρνοντας ως είσοδο ένα hash. Αυτό το hash μπορεί να παραχθεί τυχαία από το παιχνίδι ή να το δώσει ο παίκτης, με αποτέλεσμα παίκτες να μπορούν να βρουν και να ανταλλάξουν hash για επίπεδα που τους φάνηκαν πολύ ευνοικά ή πολύ δύσκολα. Το συγκεκριμένο χαρακτηριστικό φάνηκε να βελτιώνει την εμπειρία των παικτών με το παιχνίδι καθώς δημιουργήθηκε ένα community που μοιραζόταν hash από επίπεδα και σύγκριναν τις εμπειρίες και τα score τους.

1.6 Λειτουργίες Frontent

Στο frontend της εφαρμογής έχουν πρόσβαση όλοι οι χρήστες της *Ιδρυματικής* Συστοιχίας ΑΠΘ με τα στοιχεία πιστοποίησης του λογαριασμού τους στο *GRID*. Έχουν πρόσβαση στις παρακάτω λειτουργίες:

- Σύνδεση Ο χρήστης θα παρέχει το username και password που έχει πάρει κατά την εγγραφή του ως μέλος της Ιδρυματικής Συστοιχίας ΑΠΘ.Προσοχή, η εφαρμογή δεν παρέχει μέθοδο εγγραφής. Η εφαρμογή θα στείλει τα δεδομένα με ασφαλή πρωτόκολλα στο backend για επιβεβαίωση. Αν τα δεδομένα δεν είναι σωστά θα εμφανίσει το ανάλογο μήνυμα λάθους αλλιώς η εφαρμογή θα μεταβεί στο dashboard του χρήστη.
- Έλεγχος εργασιών Ο χρήστης μπορεί να δει τις εργασίες που έχει κάνει submit στον cluster, σε τι κατάσταση βρίσκονται και να τις φιλτράρει βάση κατάστασης, ημερομηνίας υποβολής και ονόματος.
- Υποβολή εργασίας Σε αυτή την λειτουργία ο χρήστης μπορεί να επιλέξει να υποβάλει το εκτελέσιμο της εργασίας από τον τοπικό του δίσκο ή να δημιουργήσει η εφαρμογή ένα εκτελέσιμο για αυτόν με βάση παραμέτρους που θα επιλέξει. Επίσης μπορεί να υποβάλει αρχεία εισόδου από τον τοπικό του δίσκο ή να δώσει το path που βρίσκονται μέσα στη συστοιχία.
- Παραλαβή αποτελεσμάτων Αν κάποια εργασία έχει εκτελεστεί επιτυχώς, μπορεί να επιλέξει να κατεβάσει τα αποτέλεσμα της στον τοπικό του δίσκο μέσω της εφαρμογής.

1.7 Σενάρια χρήσης - Use cases

1.7.1 Είσοδος - Login

Οι χρήστες της *Ιδρυματικής Συστοιχίας ΑΠΘ* μπορούν να συνδεθούν στην εφαρμογή με τα στοιχεία που χρησιμοποιούν και για τις υπόλοιπες επιστημονικές υπηρεσίες που προσφέρει η συστοιχία. Η πρώτη σελίδα της εφαρμογής είναι η σελίδα του **Login**. Παρακάτω φαίνεται το σενάριο χρήσης για το **Login** καθώς και μια εικόνα της σελίδας από την εφαρμογή.

Σχήμα 1.1: Use case - Login

Eχήμα 1.2: Screenshot - Login

Login

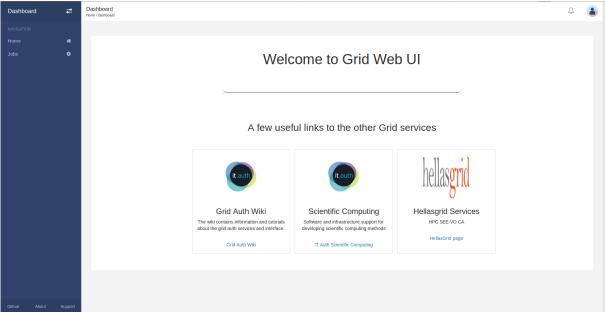
Username

Password

Log your password?

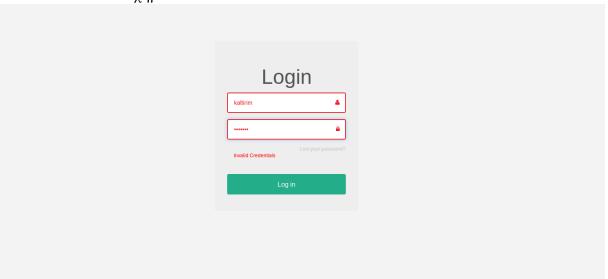
Log in

Σχήμα 1.3: Screenshot - Home Page

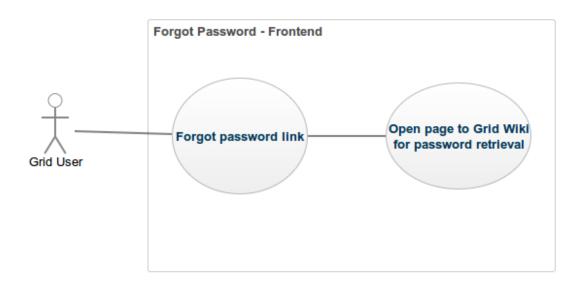
Μετά την επιτυχή επιβεβαίωση των στοιχείων, ο χρήστης μεταφέρετε στην κεντρική σελίδα της εφαρμογής.

Σχήμα 1.4: Screenshot - Invalid credentials

Αν τα στοιχεία του χρήστη είναι λανθασμένα θα του εμφανίσει ανάλογο μήνυμα και θα κοκκινίσει τα πεδία εισαγωγής.

Σχήμα 1.5: Use case - Forgot password

Σε περίπτωση που ο χρήστης έχει ξεχάσει τον κωδικό του, πατώντας τον σύνδεσμο Forgot you password θα ανοίξει ένα καινούργιο παράθυρο στον browser το οποίο αναλύει την διαδικασία ανάκτησης κωδικού, στο Grid Wiki.

1.7.2 Έλεγχος εργασιών - View jobs

Από το navigation menu στα δεξιά, της κάθε σελίδας, οι χρήστες μπορούν να μεταφερθούν στην σελίδα προβολής των εργασιών που έχουν υποβάλλει στη συστοιχία.

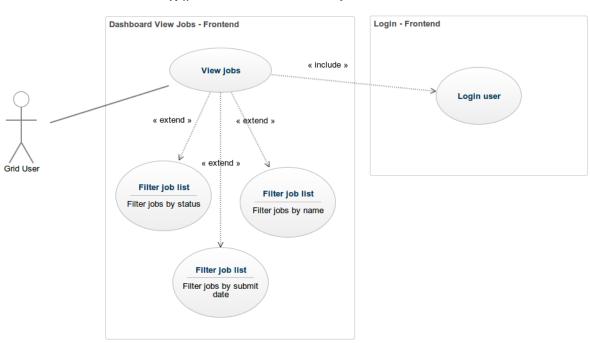
Αρχικά βλέπουν όλες τις εργασίες που έχουν υποβάλλει, και στη συνέχεια μπορούν να φιλτράρουν τις εργασίες για να δουν όποιες τους ενδιαφέρουν. Το φιλτράρισμα μπορεί να γίνει με βάση τρεις διαφορετικούς παράγοντες. Την κατάσταση της εργασίας, η οποία μπορεί να είναι:

- Running Η εργασία εκτελείται
- Finished Η εργασία έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς
- Stopped Η εργασία έχει διακόψει την εκτέλεση της πριν ολοκληρωθεί

Την ημερομηνία υποβολής της εργασίας, από την πιο πρόσφατη έως την πιο παλιά και αντίστροφα.

Και τέλος αλφαβητικά με βάση το όνομα της εργασίας.

Τα φίλτρα μπορούν να χρησιμοποιηθούν και συνδυαστικά για να βγάλουν πιο συγκεκριμένα αποτελέσματα.

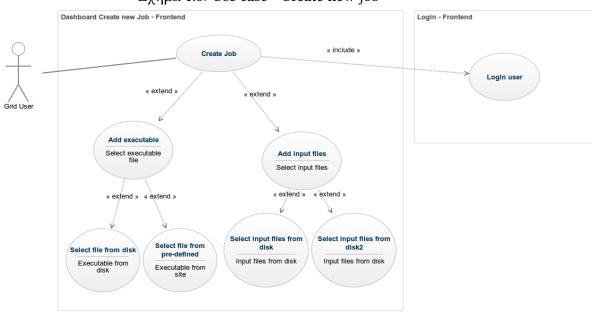
Σχήμα 1.6: Use case - View jobs

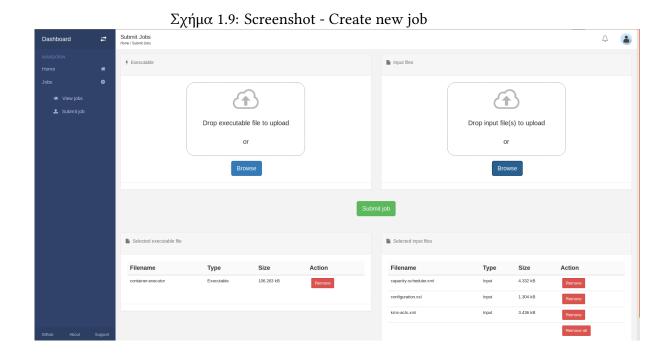
1.7.3 Υποβολή νέας εργασίας - Submit job

Από το αντίστοιχο μενού Navigation > Jobs στα δεξιά της σελίδας, ο χρήστης μπορεί να επιλέξει το Submit job για να υποβάλει μια νέα εργασία. Για να γίνει η υποβολή ο χρήστης θα πρέπει απαραίτητα να υποβάλει ένα εκτελέσιμο αρχείο. Επίσης μπορεί να προσθέσει αρχεία εισόδου για το πρόγραμμα ή να δώσει file path στο οποίο είναι αποθηκευμένα τα αρχεία εισόδου μέσα στην ιδρυματική συστοιχία. Τα αρχεία εισόδου που θα υποβάλει μέσα από το web application μπορούν να είναι περισσότερα από ένα, καθώς και ολόκληροι φάκελοι.

Στο κάτω μέρος της σελίδας μπορεί να δει ποια αρχεία έχει δηλώσει για υποβολή και να αφαιρέσει οποιοδήποτε δεν θέλει να συμπεριληφθούν στην εργασία.

Σχήμα 1.8: Use case - Create new job

Submit job

Submit job

Create Job - Frontend

Create Job - Frontend

Create Job - Frontend

Submit job

Submit job - Backend

Show success message
Handle successful submit

Τέλος, αφού έχει υποβληθεί ένα εκτελέσιμο αρχείο, ο χρήστης μπορεί να υποβάλει την εργασία για εκτέλεση πατώντας το κουμπί submit.

Κεφάλαιο 2

Service layer - Restful API

Τα κομμάτια του frontend και του backend, παρόλο που είναι ανεξάρτητα το ένα από το άλλο, για την σωστή λειτουργία της εφαρμογής είναι απαραίτητο να επικοινωνήσουν μεταξύ τους. Την επικοινωνία τους αναλαμβάνει ένα τρίτο κομμάτι της εφαρμογής που ονομάζετε **Service Layer**.

Σε πολλές εφαρμογές, το **Service Layer** υλοποιήτε από το κομμάτι του backend καθώς οι ίδιες μέθοδοι που κάνουν την επικοινωνία backend με frontend κάνουν και την επικοινωνία backend με τη βάση δεδομένων.Και σε αυτήν την περίπτωση το **Service Layer** έχει υλοποιηθεί μαζί με το backend.

Σε γενικές γραμμές, πρόκειται για ένα σύνολο σαφώς καθορισμένων μεθόδων επικοινωνίας το οποίο για συντομία το λέμε **API (application programming interface)**. Το API ορίζει τον σωστό τρόπο για έναν προγραμματιστή να γράψει ένα πρόγραμμα που ζητά υπηρεσίες από λειτουργικό σύστημα (OS) ή άλλη εφαρμογή. Τα API υλοποιούνται με λειτουργικές κλήσεις που αποτελούνται από ρήματα και ουσιαστικά. Η απαιτούμενη σύνταξη περιγράφεται συνήθως στο documentation της κάθε εφαρμογής.

2.1 Περιγραφή

Τα ΑΡΙ αποτελούνται από δύο στοιχεία. Το πρώτο είναι ένα σύνολο κανόνων που περιγράφει τον τρόπο ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ προγραμμάτων, που γίνεται με τη μορφή αίτησης για επεξεργασία και επιστροφής των απαραίτητων δεδομένων. Το δεύτερο είναι το λογισμικού γραμμένο με τις προδιαγραφές που ορίστηκαν από τους κανόνες και δημοσιεύεται για χρήση.

Το λογισμικό που επιθυμεί να αποκτήσει πρόσβαση στις δυνατότητες και τις δυνατότητες του ΑΡΙ λέγεται ότι καλεί το ΑΡΙ και το λογισμικό που υλοποιεί το ΑΡΙ λέγεται ότι το δημοσιεύει.

2.2 Σχεδίαση του ΑΡΙ

Ο σωστός σχεδιασμός του ΑΡΙ βασίζετε στις αρχές της διαφάνειας και της ασφάλειας των δεδομένων. Το ΑΡΙ θα πρέπει να αποκρύπτει τις μεθόδους και την πολυπλοκότητα της επικοινωνίας από και προς τις δύο υπηρεσίες. Έτσι, ο σχεδιασμός του ΑΡΙ επιχειρεί να παρέχει μόνο τα εργαλεία που θα περίμενε να παραλάβει το frontend.

2.3 Είδη APIs

Υπάρχουν τριών ειδών APIs.

Local APIs Είναι η αρχική μορφή, από την οποία ήρθε το όνομα. Προσφέρουν υπηρεσίες OS ή middleware σε προγράμματα εφαρμογών. Το API της Microsoft .NET, το TAPI (API τηλεφωνίας) για φωνητικές εφαρμογές και τα ΑΡΙ πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων είναι Local API.

Web APIs Αυτά τα ΑΡΙ έχουν σχεδιαστεί για να αντιπροσωπεύουν ευρέως χρησιμοποιούμενους πόρους όπως οι σελίδες HTML και έχουν πρόσβαση μέσω ενός απλού πρωτοκόλλου HTTP. Οποιαδήποτε διαδικτυακή διεύθυνση URL καλεί ένα web API. Τα API του Web ονομάζονται συχνά REST ή RESTful επειδή ο εκδότης των διασυνδέσεων REST δεν αποθηκεύει εσωτερικά δεδομένα μεταξύ αιτήσεων.

Ως εκ τούτου, τα αιτήματα πολλών χρηστών μπορούν να αναμειχθούν όπως και στο διαδίκτυο.

Program APIs Τα ΑΡΙ προγραμμάτων βασίζονται σε τεχνολογία κλήσης εξ αποστάσεως (Remote Procedure Call) (RPC), που καθιστά ένα εξ αποστάσεως συστατικό του προγράμματος να φαίνεται τοπικό για το υπόλοιπο λογισμικό. Για παράδειγμα η σειρά ΑΡΙ της Microsoft WS.

Καθώς η συγκεκριμένη εφαρμογή έχει επικοινωνία με web application έχει υλοποιηθεί ένα web API.

2.4 REST - RESTful API

Οι REST (Representational state transfer) ή RESTful υπηρεσίες, όπως η συγκεκριμένη, αποτελούν έναν τρόπο παροχής λειτουργικότητας μεταξύ συστημάτων στο Διαδίκτυο. Οι υπηρεσίες Web που είναι συμβατές με τους κανόνες που ορίζει το REST επιτρέπουν στα συστήματα να έχουν πρόσβαση και να χειρίζονται τα δεδομένα του διαδικτύου χρησιμοποιώντας ένα ομοιόμορφο και προκαθορισμένο σύνολο λειτουργιών. Υπάρχουν και άλλες μορφές υπηρεσιών με τους δικούς τους κανόνες και λειτουργίες, όπως το WSDL και το SOAP.

Σε μια RESTful υπηρεσία , τα αιτήματα (requests) που υποβάλλονται στο URL ενός πόρου θα προκαλέσουν μια απάντηση (response) που μπορεί να είναι XML, HTML, JSON ή κάποια άλλη καθορισμένη μορφή. Η απόκριση μπορεί να επιβεβαιώσει ότι έχουν γίνει ορισμένες αλλαγές στον αποθηκευμένο πόρο και μπορεί να παρέχει συνδέσεις υπερκειμένου με άλλους σχετικούς πόρους ή συλλογές πόρων. Χρησιμοποιώντας HTTP, όπως είναι πιο συνηθισμένο, το είδος των διαθέσιμων λειτουργιών περιλαμβάνει εκείνες που είναι προκαθορισμένες από τα ρήματα HTTP GET, POST, PUT, DELETE κ.τ.λ

2.4.1 Χαρακτηριστικά του REST

Οι κανόνες που ορίζονται από το REST εξυπηρετούν στην διασφάλιση ορισμένων πλεονεκτημάτων που ορίζουν τις RESTful υπηρεσίες όταν υλοποιούνται σωστά.Τα παρακάτω είναι μερικά από τα χαρακτηριστικά που προσπαθεί να διασφαλίσει το REST

• Performance

- Scalability
- Simplicity
- Modifiability
- Reliability

2.4.2 Από URL σε HTTP

Ένας από τους πιο βασικούς κανόνες που ορίζει το REST είναι η αντιστοίχηση των URL με συγκεκριμένα HTTP ρήματα και λειτουργίες. Ο παρακάτω πίνακας περιγράφει ένα από τα αντικείμενα της εφαρμογής, το job και πως αντιστοιχίζονται τα URL της web εφαρμογής με τα HTTP calls του API.

URL	HTTP GET	col3
http://backend/api/jobs/	cell5	cell6
2	cell8	cell9